

na základě zákona ze dne 10. října 1924 čís. 240 sb. z. a n., odvolací soud jest však na omylu, pokud se domnívá, že nebylo lze přihlížeti k této okolnosti uplatňované teprve v odvolacím řízení. Podle § 1 uvedeného zákona může býti příročí uděleno jen, žádá-li toho obecný zájem. Předpisy tohoto zákona jsou právem velícím a jest k nim přihlížeti z úřadu, poněvadž jsou dány z veřejných zájmů. Není proto na závadu, že udělení příročí bylo uplatňováno teprve v odvolání. Že bylo dovolatelce uděleno příročí jí tvrzené, žalobkyně nepopírá, a okolnost, že ji to dříve nebylo známo, jest nerozhodná. Že jde o pohledávku vzniklou již před udělením příročí, plyne ze žaloby samé. Nesejde na tom, že tento spor byl zahájen již před udělením příročí, neboť podle § 5 odst. (2) uvedeného zákona nelze pokračovati v zahájených již rozepřích, jak tento nejvyšší soud vyličil a podrobně odůvodnil v rozhodnutí čís. 4655 sb. n. s.

Čís. 13168.

Prohlásil-li vlastník nemovitosti v listině, že nemovitost daruje, že ji postoupil obdařenému do neobmezeného vlastnictví, a udělil-li výslovný souhlas k tomu, aby vlastnické právo k nemovitosti bylo knihovně převedeno na obdařeného, a odevzdal-li obdařenému tuto listinu, projevily zřetelně vážnou vůli, mu nemovitost nejen darovati, nýbrž i odevzdati, a obdařený darování v tomto smyslu přijal. V takovém případě nešlo o darování bez skutečného odevzdání.

Nebyl-li zákaz zcizení, ujednaný mezi rodičem a dítětem, zapsán do veřejné knihy, nemá absolutního významu účinkujícího i proti třetím osobám a jest jen obligačním právem mezi smluvníky.

Uznal-li knihovní soudce legalisaci na vkladné listině za dostatečnou a povolil-li na jejím základě vklad vlastnického práva a usnesení to se stalo pravoplatným, nelze správnost tohoto postupu a správnost knihovního usnesení přezkoumávati ve sporu o platnost smlouvy.

(Rozh. ze dne 11. ledna 1934, Rv I 1129/33.)

Žalobce předávací listinou odevzdal své matce Marii R-ové do neobmezeného vlastnictví svůj podíl ($\frac{1}{4}$) na domě a svolil, by bylo pro Marii R-ovou vloženo vlastnické právo k čtvrtině domu. Marie R-ová převedla napotom tento podíl na domě na své děti Ervína a Marii R-ovy. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na žalovaných Ervínu a Marii R-ových, aby byli uznáni povinnými vydati žalobci své podíly na domě, každý $\frac{1}{8}$, a trpěti, by na těchto podílech bylo vloženo vlastnické právo pro žalobce, tvrdě, že podmínkou převodu jeho podílu na matku žalovaných bylo, že převíratelka nesmí dále zciziti podíl na nemovitosti. Procesní soud prvního stádu uznal podle žaloby. Důvody: Z převodní listiny dané v Berlíně dne 3. února 1929 plyne, že žalobce, bytem v Berlíně jako knihovní vlastník $\frac{1}{4}$ nemovitosti v knihovní vložce čís. 1855 pozemkové knihy pro Ch. v Čechách se stavební parcelou kat. čís. 1093 a se zahradou kat. č. 728/4 bezplatně předal své matce.

Listina obsahuje též odstavec: »Moje matka Marie R-ová nechala mne 4 ročníky obchodní akademie vystudovati a vynaložila tedy na mne náklad, který se cítím povinen jí částečně vynahraditi.« Listina je notářem ověřena. Jest zkoumati, zda forma listiny odpovídá zákonu. Právo rozeznává mezi úplatnými a bezplatnými smlouvami. Tento rozdíl je proto důležitý, že má vliv na formu listiny. K platnosti bezplatných právních jednání, k darování bez odevzdání, je podle § 1 zákona ze dne 25. července 1871 čís. 76 ř. zák. třeba zřízení notářského spisu. Nepopřeno je, že v souzeném případě jde o darování, nepopřeno je, že se darování stalo bez odevzdání, a tu může darování býti platným jen, zřídí-li se notářský spis. Předávací listina, ve které podpis předávajícího jest ověřen, není takovým notářským spisem a proto nestala se Marie R-ová vlastnící knihovního podílu, to tím méně, an na ni knihovní podíl ani nebyl připsán. Knihovní podíl byl totiž vtělen přímo na děti Ervína R-a a Marii R-ovou. O d v o l a c í s o u d žalobu zamítl. D ů v o d y: Údaj rozsudku, že prý jest nesporno, že se darování stalo bez odevzdání, nemůže zajisté proto býti označován za protispisový, že prvý soud nevystihl pojem skutečného odevzdání právně správně, maje za to, že požadavkem pro skutečné odevzdání jest převod vlastnictví vkladem nabývacího jednání do pozemkové knihy (§ 431 obč. zák.). Prvý soud chtěl tímto údajem vyjádřiti jen, že je nesporné, že vlastnické právo Marie R-ové, matky stran, nebylo do pozemkové knihy vloženo. Tato okolnost nemůže však o sobě prokázati, že se darování stalo bez skutečného odevzdání, neboť k tomu stačí, přistoupí-li k darovací smlouvě další jednání, z něhož nepochybně lze seznati, že dárce dává dobrovolně a vážně předmět darování obdarovanému do jeho držby. Jako takové jednání žalobce jest v souzeném případě hodnotiti odevzdání listiny o převodu vlastnictví. Předáním této listiny, jež jest žalobcem vlastnoručně podepsána a obsahuje svolení žalobce ke knihovnímu převodu jeho vlastnického práva na jeho matku, stala se matka naturální vlastnící a byla oprávněna, by podílem na nemovitosti, jí darovaným, nakládala, zejména, by jej dále zcizila, aniž by se stala knihovní vlastnící (§ 22 kn. zák.). Darování stalo se tedy skutečným odevzdáním, smlouva darovací nevyžadovala proto formy notářského spisu a není pro nedostatek předepsané formy neplatná. Zbývá ještě řešení otázky, zda zákaz zcizení, tvrzený žalobcem a popřený žalovanými, může vůbec míti účinnost proti žalovaným. Podle § 364 c) obč. zák. působí smluvní zákaz zcizení proti třetím osobám jen, byl-li založen mezi zmíněnými tam blízkými osobami a vložení do veřejné knihy. Podle udání žalobce byl sice zákaz zcizení ujednán, mezi ním a jeho matkou, nebyl však vložení do pozemkové knihy a ani nemohl býti vložení, ježto darovací smlouva neobsahuje tento zákaz ani svolení k jeho vtělení. Zákaz zcizení, byť by byl odůvodněný a dokonce žalovaným znám, byl tudíž proti žalovaným bezúčinný. Bez účinku byl také proto, že vědomost o pouhém obligačním závazku zcizitele nemůže na straně nabyvatele býti překážkou nabytí vlastnictví.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Odvolacímu soudu nelze vytýkati nesprávné právní posouzení, vyřkl-li, že postupní smlouva ze dne 31. ledna 1929, pokud se týče 3. února 1929, nevyžadovala ke své platnosti formy notářského spisu. Šlo ovšem o darování, avšak nikterak o darování »bez skutečného odevzdání« podle § 943 obč. zák., jak dovolatel mylně za to má. Nejvyšší soud do-
líčil ve svém rozhodnutí sb. n. s. č. 4445, k němuž se odkazuje, že do-
slov § 943 obč. zák. »skutečné odevzdání« má na rozdíl od pouhého
slibu darovacího význam okamžitého provedení právního výsledku
smluvního, darováním zamýšleného, a že požadavkem skutečného ode-
vzdání projevuje se zřetelně zákonodárcův úmysl, vyjmouti z velících
předpisů formálních jen takové případy, v nichž přistupuje k darovací
smlouvě ještě jiný od ní odlišný a jako »odevzdání« poznatelný úkon,
který musí býti tak uzpůsoben, by se v něm nepochybně projevovala
vážná vůle dárce, že má předmět darování ihned přejíti z dárce
držby do držby obdarovaného. Uváží-li se, že v souzeném případě podle
zjištění nižších soudů šlo o spoluvlastnický podíl k jedné čtvrtině domu,
že žalobce v listině výslovně prohlašuje, že tento podíl daruje své matce
(připojiv pohnutku, jež ho k tomu vedla), »že dotčený podíl postoupil
své matce do jejího neobmezeného vlastnictví, a že konečně uděluje
výslovný souhlas k tomu, by vlastnické právo k tomuto podílu bylo
knihovně ve prospěch matčin vtěleno, a odevzdal-li žalobce své matce
tuto listinu, umožňující jí, by podílem hned libovolně nakládala, projevil
zřetelně vážnou vůli jí tento podíl nejen darovati, nýbrž i odevzdati,
a matka žalobcova darování v tomto smyslu přijala, vystavivši svým
dětem (žalovaným) listinu způsobitou, by se na jejím podkladě jakož
i na podkladě dřívější postupní listiny mohly uchopiti vlastnické držby
a aby mohly býti v pozemkové knize vtěleny jako vlastníci podílu, což
se pak skutečně stalo. Nebylo tu tedy třeba notářského spisu k platnosti
darování.

Odvolací soud ani v tom nepochybil, že má za to, že při zákazu zci-
zení nemovitostí nezapsaným do veřejné knihy (§ 364 c) obč. zák.)
na tom nezáleží, zda třetí osoba, na niž nemovitost přes zákaz byla pře-
nesena, o něm věděla, pokud se týče věděti musila. Nebyl-li tvrzený
zákaz, byť i mezi matkou a synem ujednaný, do veřejné knihy zapsán,
nemá absolutního významu účinkujícího i proti třetím osobám a před-
stavuje jen obligatorní závazek mezi smluvníky samými, kterýžto zá-
vazek se osoby třetí nikterak nedotýká (srovnej též Ehrenzweig, Věcné
právo, 1923 str. 181). Není tu tedy kusosti řízení (č. 2 § 503 c. ř. s.),
nebyly-li o skutečnostech této vědomosti žalovaných svědčících pro-
vedeny příslušné důkazy.

Neprávem namítá dovolatel neplatnost postupní listiny a vkladu vlast-
nického práva na podkladě této listiny z důvodu, že podpisy přednosty
policejního revíru a notáře na této listině nebyly podle vyhlášky ze dne
24. března 1926 č. 47 sb. z. a n. superlegalisovány. Nejde tu o kusost
řízení (č. 2 § 503 c. ř. s.), správněji o rozpor se spisy podle č. 3 § 503
c. ř. s., neobíral-li se odvolací soud touto otázkou, neboť netýká se

to podstaty věci, ježto žalobce podle zjištění nižších soudů svůj podpis na listině (soukromé listině) výslovně uznal za pravý a legalisace je jen formálním předpokladem pro přípustnost knihovního vtělení, jež má posuzovati knihovní soudce. Považoval-li v souzeném případě tabulární soudce legalisaci na listině za dostatečnou a povolil-li důsledkem toho na jejím podkladě vklad vlastnického práva ve prospěch žalovaných, a stalo-li se příslušné usnesení pravoplatným, nelze správnost tohoto postupu a správnost knihovního usnesení přezkoumávati ve sporu. Hmotně-právní platnost smlouvy nezávisí na legalisaci, pokud se týče na určitém způsobu ověření, ježto legalisace k platnosti smlouvy samé není zákonem předepsána.

Čís. 13169.

Žaloba podle § 37 ex. ř.

Tvrzení žalobce v žalobě, že mu přísluší k vylučovaným předmětům práva, nepřipouštějící výkon exekuce z důvodu, že je koupil před povolením exekuce, nestačí, by mohlo býti žalobě vyhověno rozsudkem pro zmeškání.

(Rozh. ze dne 11. ledna 1934, Rv I 2503/33.)

Žalovaný vedl proti Josefu J-ovi exekuci na stroje v dílně. Žalobce domáhal se nepřipustnosti exekuce, tvrdě, že ukoupil zařízení dílny. Procesní soud první stolice uznal rozsudkem pro zmeškání podle žaloby. Odvolací soud žalobu zamítl. Důvody: Odvolatel poukazuje k tomu, že nemělo býti žalobě vyhověno, nýbrž že měla býti zamítnuta, ježto je žalobou dle § 37 ex. ř. a nejsou v ní uvedeny skutkové okolnosti, podle nichž by žádání žalobnímu bylo lze vyhověti. Odvolatel má pravdu, neboť § 37 ex. ř. požaduje k oprávněnosti odporu třetích osob proti výkonu exekuce právo, které nedopouští výkon exekuce, a třeba, by to bylo právo věcné, a měl proto žalobce uvést v žalobě okolnosti, které by odůvodňovaly právo nepřipouštějící zabavení proti Josefu J-ovi a výkon exekuce tak, by dle § 396 c. ř. s. mohl býti vydán rozsudek pro zmeškání podle žádosti žalobní. Žalobce v žalobě uváděl jen, že koupil celé zařízení dílny, avšak netvrdil, jaké mu k zabaveným věcem přísluší věcné právo, takže nelze posouditi, že mu náleží takové věcné právo, které nedopouští výkon exekuce, a zejména netvrdil a nemohlo tedy býti vzato za zjištěno, že mu náleží k předmětům zabaveným vlastnické právo. Tvrzením v žalobě, že předměty ukoupil roku 1930 od J-a, jež podle § 396 c. ř. s. bylo vzíti za zjištěné, prokazuje jen titul k nabytí práva vlastnického, věcné právo samo, tudíž vlastnictví k předmětům zabaveným netvrdí, a ze skutečnosti, že v roce 1930 předměty ty koupil, neplyne, že v den zabavení jest vlastníkem těchto předmětů.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.